

СЕКЦІЯ 4. ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ, РЕГІОНІВ, ПІДПРИЄМСТВ ТА БІЗНЕСУ

Як психологічні аспекти карантину впливають на розвиток бізнесу в Україні

Катерина Мулик

*студентка I курсу аспірантури,
юридичний факультет,*

ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна

Милослав Григорчук

д. ю. н., проф.,

ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна

Зростання особистісного фактора розвитку економічної сфери суспільства, зокрема бізнесу, зумовило посилення наукових досліджень у сфері психології бізнесу, а особливо розробку практичних рекомендацій, з метою посилення психологічних факторів сфери ділових відносин.

Економічний розвиток зумовлює проведення наукових досліджень у сфері бізнесу та психології.

Останнім часом посилюються психологічні фактори на ділові відносини.

Доробки у даній сфері належить І. Ансоффу, А. Богдановій, О. Кравченко, М. Мельніковій, П. Друкеру, А. Чендлеру та багатьом іншим [3]. Вони розкривали підходи до побудови адаптивних організаторських систем, запропоновано критерії оцінки ефективності їх реалізації.

В Україні в період карантину змінюються ділові відносини в деяких аспектах на бізнес тиснуть, як на малий, так і середній та великий.

Бізнесмен повинен орієнтуватися на людей та їх потреби для ефективності в роботі йому потрібно орієнтуватися на психологію (соціальну, особистісну, бізнесу). Бізнес вимагає становлення стосунку із діловими партнерами та потенційними клієнтами. Співпраця організацій та працівників повинна ґрунтуватися на психологічних знаннях. Потрібно не забувати про конкуренцію та в умовах сучасних карантинних обмежень в Україні.

Значна кількість компаній на даний час не стабільна, прибутки нижчі конкуренти з'являються постійно. Потрібно впроваджувати у свій бізнес нові технології, удосконалювати продукти, надавати нові послуги та розвивати персонал у сфері обслуговування. На роботу підприємств (компаній) вплинуло зниження попиту на деякі види товарів та послуг.

Статистичні данні за 2020 рік показують компанії більшою мірою закриваються та повністю ліквідовуються на ці фактори вплинув локдаун який локалізував роботу деякі працівники психологічно неспроможні оцінити не передбачувальні обставини звільнялися із роботи [2].

Найбільше на роботу компаній вплинуло зниження ділової активності в Україні.

Аналіз даних щодо відкриття та закриття компаній у період з 12 березня до 15 квітня 2020 року демонструє зниження темпів створення нових компаній у вітчизняному бізнес-просторі [3]. Швидкості створення нових компаній на 2021 рік погіршилися на 54,7% у порівнянні з аналогічним періодом 2020 роком. За аналізом даних Єдиного державного реєстру нових компаній зареєстрували 5 453, на разі таких компаній 2 481. Карантинні обмеження в країні мають наслідки закриття компаній до 50 в день.

Якщо ситуація на кінець 2021 року не зміниться, то до кінця року деякі перестануть існувати взагалі [3].

Великі фірми та компанії вже переналаштували свою роботу в дистанційний режим, але психологічно дуже важко переконати персонал до нових технологій. По перше, психологічні знання є умовою розвитку засад бізнесу та їм можна використати в діяльності компанії. Приміром, новітній бізнес потребує високого ступеня психологічної культури у багатьох ситуаціях бізнесової діяльності. Сучасний бізнес існує на основі прагматичних психологічних взаємовідносин з клієнтами: комунікація та вплив, вирішення конфліктів, формування репутації, популяризація та підтримка практичних зв'язків.

Діяльність будь-якого підприємства визначається специфікою зовнішнього середовища, яке являє собою складну соціально — економічну систему і формується під впливом комплексу чинників.

В умовах карантину потрібно оптимізувати підприємство до зовнішніх чинників Вони виявляються в орієнтації бізнесу на суспільство як головну цінність підприємства, створенні й підтримці психологічного середовища, дотриманні етичних норм поведінки, наданні можливості професійного зросту, запровадженні систем мотивації працівників, підтриманні в колективі [5].

Стимулювання нової психологічно сформованої поведінки є гарантією дійового функціонування та швидких темпів розвитку підприємства в майбутньому [6].

Адаптивність підприємства та його персоналу до бізнес-процесів, є важливою передумовою конкурентоспроможності, завжди пов'язана з певними витратами, що вимагає зваженої оцінки в системі факторів «внутрішнє-зовнішнє середовище».

В умовах значної нестабільності, зумовленої негативною динамікою макроекономічних складових адаптивні стратегії формувати значно важче, оскільки цільові орієнтири можуть швидко змінюватися, а перехід на пасивну модель поведінки забезпечують виживання [1,ст. 605].

Отже, спостерігається оптимізація бізнесової діяльності задля попередження можливих ризиків та збитків.

Ключові слова: бізнес; психологія в бізнесі; вплив карантину на бізнес.

Список використаних джерел

1. Актуальні проблеми психологічної та соціальної адаптації в умовах кризового суспільства збірник матеріалів VI Міжнародної науково-практичної конференції 21 квітня 2021 року, Ірпінь, 2021 URL: http://ir.nusta.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/7947/1/7596_IR.pdf#page=605
2. Фарма – перша скрипка карантину. Огляд трендів у бізнесі URL: <https://youcontrol.com.ua/data-research/farmapersha-skrupka-karantynu-ohliad-trendiv-u-biznesi> (дата звернення 15.11.2021).
3. Який бізнес суттєво скоротить штат, якщо карантин продовжать URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2020/05/8/660271/> (дата звернення 14.11.2021)
4. Чорнобиль О. В. Особливості адаптації керівників на підприємстві в сучасних економічних умовах / О. В. Чорнобиль // Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки [Текст].-Луцьк: Вид-во СНУ, 2015.-№ 4.-с. 74-79
5. Власова О. І. Соціальна психологія організацій та управління : підручник / О. І. Власова, Ю. В. Никоненко.-К. : Центр учбової літератури, 2010.-398 с.
6. Арестенко Т. В., Арестенко В. В. Перспективні напрями розвитку ринку маркетингових досліджень у системі SOCIAL MEDIA MARKETING. Наукововиробничий журнал «Інноваційна економіка».-Тернопіль, 2017. №1-2.
7. Громадська організація «Центр прикладних досліджень» Представництво Фонду Конрада Аденауера в Україні Вплив COVID-19 та карантинних обмежень на економіку України, 2020, С. 56 URL: <https://www.kas.de/documents/270026/8703904/%D0%92%D0%BF%D0%BB%D0%B8%D0%B2+COVID-19+%D1%82%D0%B0+%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%BD%D0%B8%D1%85+%D0%BE%D0%B1%D0%BC%D0%B5%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D1%8C+%D0%BD%D0%B0+%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D1%83+%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8.+%D0%9A%D0%B0%D0%B1%D1%96%D0%BD%D0%B5%D1%82%D0%BD%D0%B5+%D0%B4%D0%BE%D1%81%D0%BB%D1%96%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F+%D0%A6%D0%9F%D0%94.+%D0%9B%D0%B8%D0%BF%D0%B5%D0%BD%D1%8C+2020.pdf/b7398098-a602-524d-7f88-6189058f69d3?version=1.0&t=1597301028775> (дата звернення 24.11.2021).